

ZA NAMI PIERWSZY WEEKEND DNI ARCHITEKTURY DREWNIANEJ 2026

Posted on 24 August 2026

Spacery architektoniczne, zwiedzanie na co dzień niedostępnych obiektów, prelekcje, warsztaty i pokazy tradycyjnego rzemiosła wypełniły pierwszy weekend Dni Architektury Drewnianej 2026. W dniach 22 i 23 sierpnia wydarzenia odbyły się w województwach: dolnośląskim, małopolskim i wielkopolskim, przypominając, że architektura drewniana to ważna część współczesnego krajobrazu kulturowego.

Tegoroczne Dni Architektury Drewnianej to dwa weekendy spotkań z tradycyjnym budownictwem, organizowane w ośmiu województwach. Pierwsza część wydarzenia, która odbyła się 22 i 23 sierpnia, pokazała różnorodność drewnianego dziedzictwa oraz wiele sposobów jego poznawania. Uczestnicy mogli odwiedzać zabytkowe obiekty, poznawać ich historię, przyglądać się dawnym rozwiązaniom konstrukcyjnym i rzemieślniczemu, a także rozmawiać z właścicielami, opiekunami, konserwatorami i specjalistami.

Główną ideą Dni Architektury Drewnianej jest popularyzacja tego wyjątkowego elementu polskiego dziedzictwa poprzez bezpłatne udostępnianie zabytkowych obiektów szerokiej publiczności. Wydarzenie zwraca również uwagę na codzienną pracę osób i instytucji odpowiedzialnych za zachowanie drewnianej architektury. To właśnie ich wiedza, zaangażowanie oraz troska pozwalają chronić obiekty szczególnie podatne na wpływ czasu, zmiany użytkowe i niewłaściwie prowadzone remonty.

Pierwszy weekend tegorocznej edycji obejmował zwiedzanie, edukację, praktykę konserwatorską i rozmowę o odpowiedzialności za dziedzictwo.

Województwo dolnośląskie. Od karkonoskich schronisk po domy przysłupowe

Pierwszy weekend w woj. dolnośląskim upłynął pod znakiem spacerów architektonicznych, spotkań ze specjalistami oraz wizyt w na co dzień niedostępnych zabytkach. W sobotę, 22 sierpnia, uczestnicy wyruszyli na osiem spacerów architektonicznych prowadzących przez Karkonosze, Sudety Środkowe, Dolinę Bobru, Pogórze Izerskie oraz miejscowości, w których do dziś zachowały się charakterystyczne przykłady tradycyjnego budownictwa.

Trasa karkonoska prowadziła od Świątyni Wang do Samotni i Strzechy Akademickiej. Podczas wędrówki uczestnicy poznawali konstrukcje drewniane związane z górskim krajobrazem oraz historią rozwoju turystyki. Trasa wałbrzyska, obejmująca Andrzejówkę, Waligórę i Rybnicę Leśną, była okazją do rozmowy o wpływie lokalnego klimatu, dostępności materiałów i funkcji budynków na formę dawnej zabudowy.

W Mysłakowicach można było przyrzeć się domom tyrolskim, ich proporcjom, detalom ciesielskim oraz współczesnym sposobom użytkowania. Z kolei spacer w Dolinie Bobru pokazywał drewnianą architekturę w szerszym kontekście miejscowej gospodarki, turystyki i krajobrazu.

Szczególne miejsce w programie zajęły domy przysłupowe. Uczestnicy poznawali je podczas spacerów w Bogatyni i Czerniawie-Zdroju, gdzie rozmawiano zarówno o wartości tych charakterystycznych konstrukcji, jak i o problemach technicznych związanych z ich ochroną. Trasa w Chmieleniu pozwoliła natomiast odkrywać tradycyjną architekturę drewnianą i drewniano-murowaną Pogórza Izerskiego, w tym domy, budynki gospodarcze oraz ślady lokalnych technik budowlanych.

Jednym z najciekawszych punktów programu było zwiedzanie Wieży Książęcej w Siedlęcinie. Uczestnicy mogli poznać historię zachowanych w niej najstarszych płaskich stropów drewnianych w Polsce, datowanych na lata 1312-1315, a także oryginalnej więźby dachowej z 1576 roku.

Ważną częścią dolnośląskiego programu były obiekty udostępnione zwiedzającym.

W Mniszkowie można było odwiedzić zabytkowy dwór z unikatowym, malowanym barokowym stropem belkowym. Właścicielka obiektu opowiadała o historii domu, zachowanych detalach oraz praktycznych aspektach opieki nad zabytkiem. Dom modlitwy w Łomnicy przybliżał dzieje ewangelickich świątyń na Śląsku oraz skomplikowany proces ratowania i odbudowy obiektu pochodzącego z Rzęśnika. Z kolei w Chełmsku Śląskim zwiedzający poznawali zespół drewnianych Domów Tkaczy Śląskich „Dwunastu Apostołów”, a wraz z nim historię XVIII-wiecznego tkactwa, dawne techniki wytwórcze i ścisły związek architektury z rzemiosłem.

W Uniemyślu otwarta została XVIII-wieczna karczma sądowa o konstrukcji przysłupowo-zrębowej. Opowieść o jej dawnych funkcjach połączono z prezentacją procesu ratowania i ponownego wykorzystania zabytku. W Targoszynie uczestnicy oglądali drewnianą konstrukcję dawnego spichlerza oraz więźbę dachową historycznej zabudowy folwarcznej.

Można było również odwiedzić dom Luizy i Jarka Skrzyniarzy w Wolimierzu, jeden z najlepiej odrestaurowanych domów przysłupowych Pogórza Izerskiego. Obiekt, nagrodzony w konkursie „Zabytek Niezapomnij”, jest przykładem remontu prowadzonego z poszanowaniem oryginalnej substancji oraz tradycyjnych materiałów, takich jak drewno, glina czy kamień.

Niedzielne wydarzenia na woj. dolnośląskim koncentrowały się na praktycznych wyzwaniach związanych z ochroną drewnianego dziedzictwa.

W dawnym dworcu kolejowym w Leśnej odbyły się prelekcje poświęcone remontom i bieżącemu utrzymaniu domów drewnianych, możliwościom pozyskiwania dotacji oraz znaczeniu architektury drewnianej dla dziedzictwa Dolnego Śląska. Program uzupełniły pokaz filmów o architekturze regionalnej, punkt konsultacyjny dotyczący środków na prace konserwatorskie i rewitalizacyjne oraz spacer po Leśnej.

Drugie spotkanie odbyło się w Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju. Uczestnicy mogli wysłuchać wystąpień dotyczących architektury regionalnej Ziemi Kłodzkiej, historii i przekształceń dachu młyna papierniczego, prowadzonych prac remontowych oraz starań o wpisanie obiektu na Listę światowego dziedzictwa UNESCO.

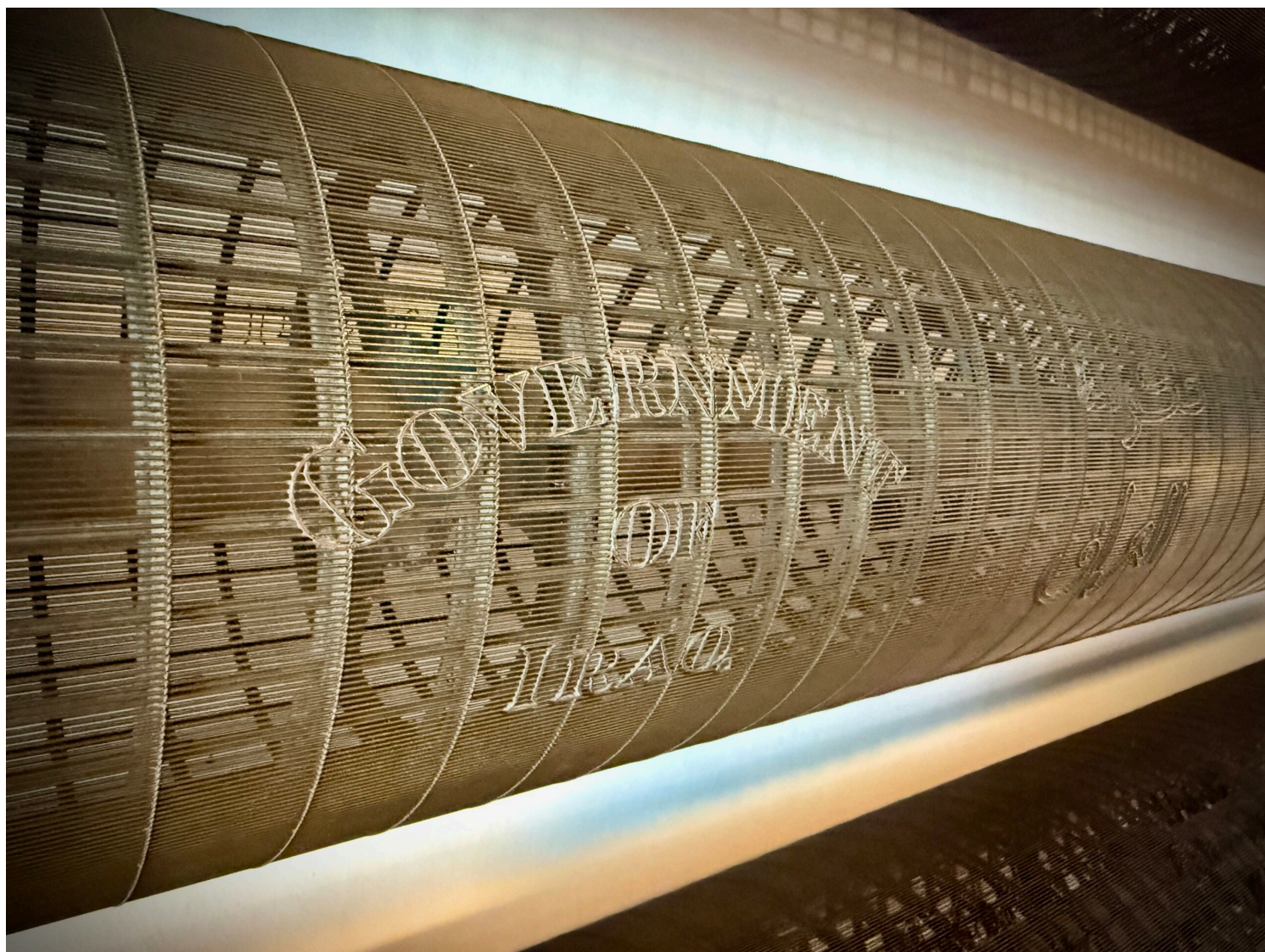
Teoretyczną część programu uzupełniły wydarzenia praktyczne: pokaz łupania, konserwacji i montażu gontu, prezentacja wystawy „Oblicza młyna papierniczego w Dusznikach-Zdroju”, zwiedzanie muzealnej ekspozycji oraz pokaz czerpania papieru.

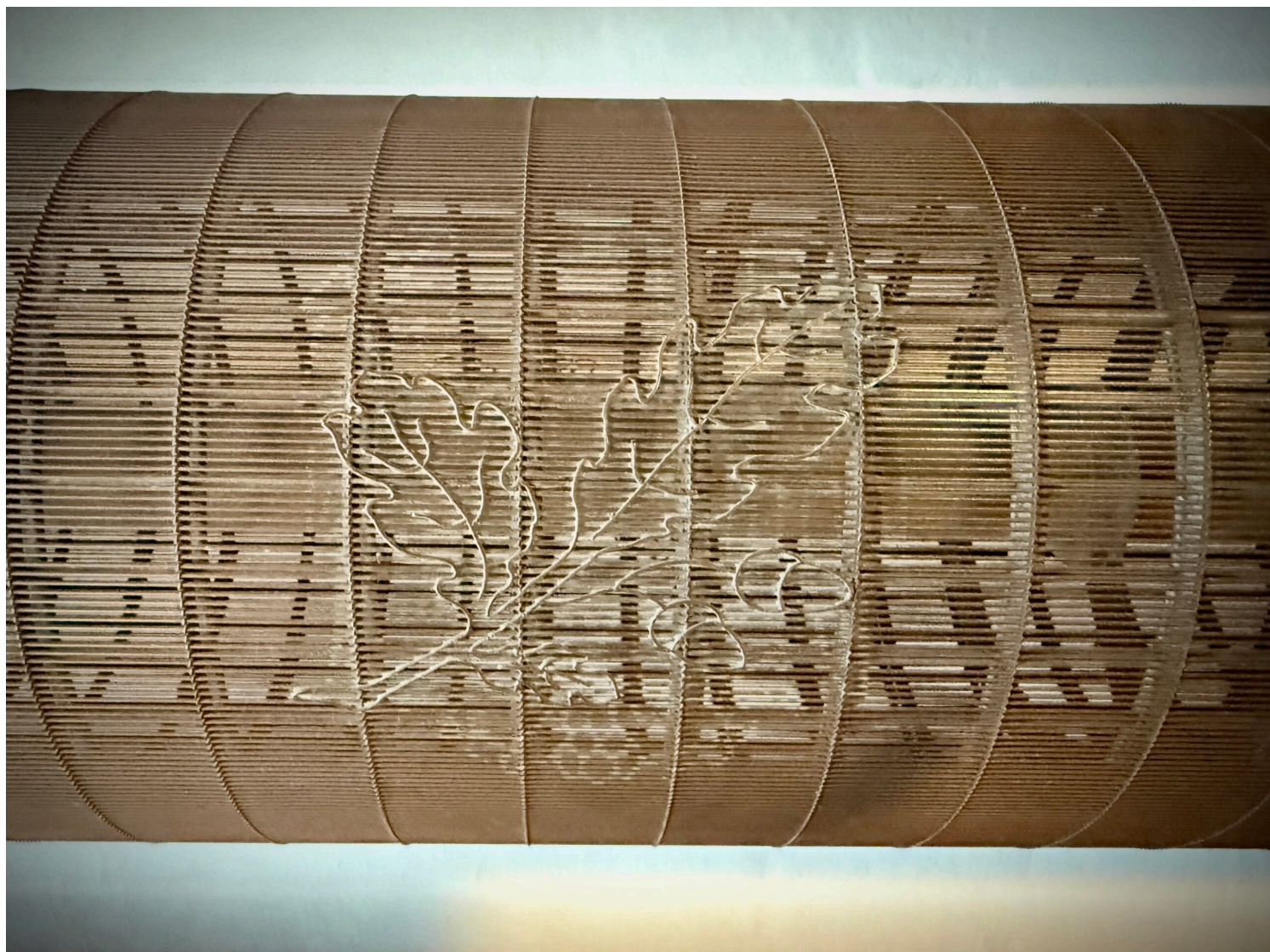

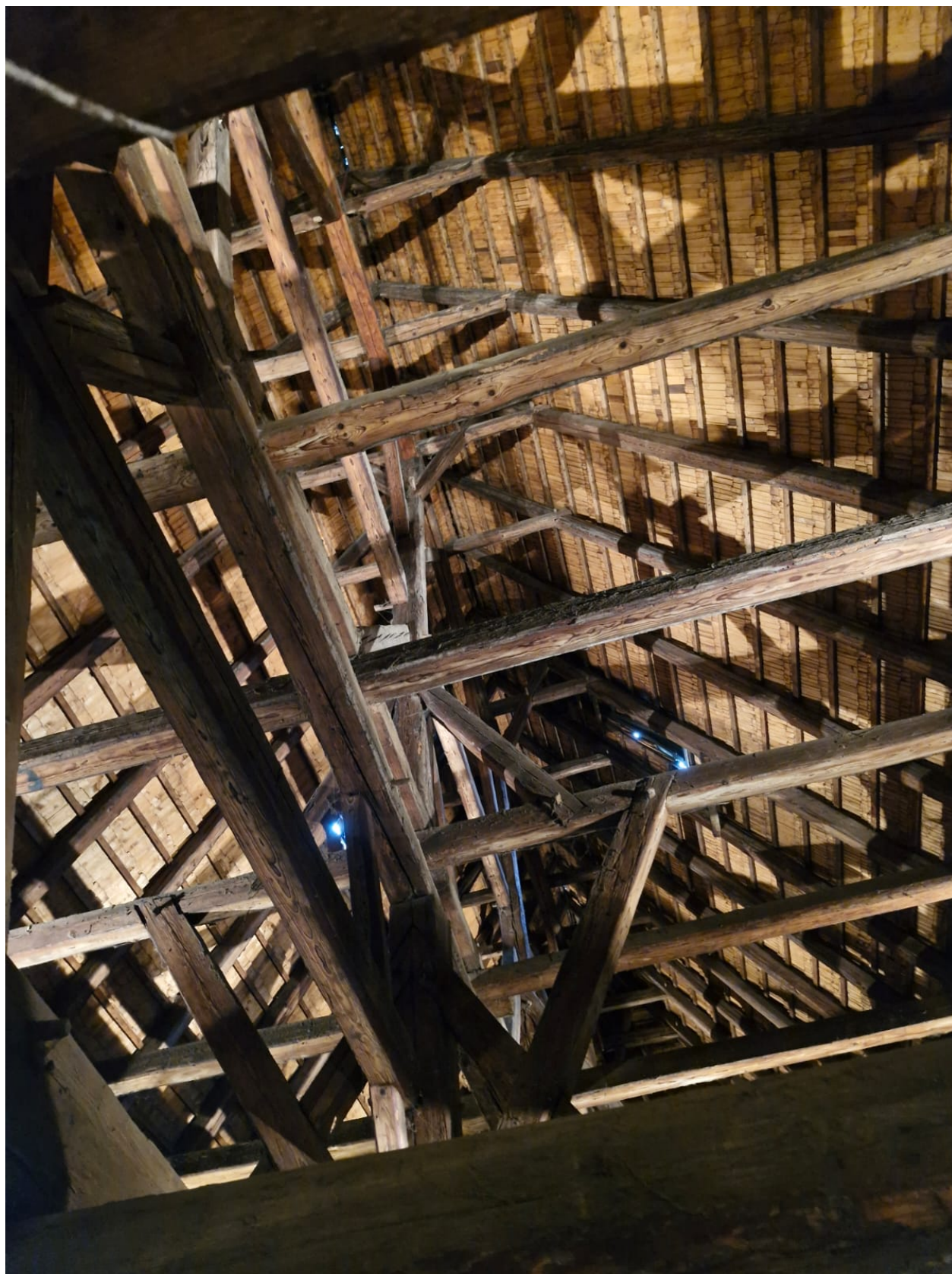

Województwo małopolskie. Tradycje dawnej osady młyńskiej

W województwie małopolskim Dni Architektury Drewnianej zagościły w Osadzie Młyńskiej w Roztoce-Brzezinach. Niedzielne spotkania pozwoliły poznać historię osady oraz na własne oczy zobaczyć, jak funkcjonował dawny młyn.

W programie znalazły się pokazowe uruchomienie młyna, mielenie ziarna na żarnach mechanicznych i ręcznych, a także warsztaty kulinarne. Uczestnicy wypiekali proziaki oraz przygotowywali „misankę”, tradycyjną potrawę z mąki, przyrządzaną na piecu opalonym drewnem w domu młynarza. Spotkania wieńczyła degustacja przygotowanych potraw, kawy orkiszowej i napoju z kwiatu bzu.

Wydarzenie pokazało, że dziedzictwo architektury drewnianej obejmuje nie tylko samą formę budynku. To również dawne technologie, sposoby pracy, lokalne zwyczaje, smaki i wiedza przekazywana z pokolenia na pokolenie.

Województwo wielkopolskie. Konserwacja, badania i lokalna tradycja

W Wielkopolsce uczestnicy spotkali się w drewnianym kościele pw. św. Andrzeja Apostoła w Golinie. Orowadzanie i cykl prelekcji były poświęcone wynikom badań oraz prowadzonym w świątyni pracom konserwatorskim.

Prelegenci opowiadali o znaczeniu sanktuarium i tradycji pielgrzymkowej dla ochrony kościoła, zasadach opieki nad drewnianymi zabytkami w województwie wielkopolskim oraz konserwacji polichromii. Ważnym tematem była również snutka golińska, czyli charakterystyczny biały haft nasnuwany, obecny między innymi na obrusach ołtarzowych miejscowej świątyni.

Program uzupełniły prezentacje dotyczące edukacji regionalnej prowadzonej przez szkołę oraz atrakcji turystycznych gminy Jarocin. Spotkanie pokazało, że skuteczna ochrona zabytku wymaga współdziałania wielu środowisk: właścicieli i użytkowników, konserwatorów, samorządu, placówek edukacyjnych, lokalnych twórców oraz mieszkańców.

Wspólna odpowiedzialność za drewniane dziedzictwo

Pierwszy weekend Dni Architektury Drewnianej 2026 pokazał niezwykle różnorodność tego zasobu. Drewniane dziedzictwo to zarówno świątynie, młyny, dwory i schroniska, jak i domy mieszkalne, karczmy, zabudowania gospodarcze czy zespoły związane z dawnym rzemiosłem.

Każdy z odwiedzanych obiektów przypominał również, że architektura drewniana wymaga uważnej, konsekwentnej i opartej na wiedzy opieki. Bez zaangażowania właścicieli, użytkowników, lokalnych społeczności, konserwatorów i instytucji wiele z tych miejsc może bezpowrotnie zniknąć z polskiego krajobrazu kulturowego.

Dni Architektury Drewnianej są okazją nie tylko do zobaczenia wyjątkowych zabytków, lecz także do poznania ludzi, którzy przywracają im blask, nadają nowe funkcje i dbają o zachowanie ich autentycznego charakteru.

Dziękujemy właścicielom i opiekunom obiektów, przewodnikom, prelegentom, partnerom DAD oraz wszystkim uczestnikom pierwszego weekendu. Przed nami kolejne spotkania z architekturą drewnianą, zaplanowane na 28-30 sierpnia 2026 roku. Wszystkie

wydarzenia dostępne są w kalendarium: <https://nid.pl/wydarzenia/>

Wydarzenie organizowane jest w ramach działalności Pracowni Terenowej – Centrum Architektury Drewnianej NID w Zakopanem.

Dni Architektury Drewnianej 2025 objęte zostały patronatem honorowym Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Patronami medialnymi wydarzenia są Polskie Radio oraz TVP 3.

Partnerem wydarzenia jest: Fundacja Ruinersi na Dolnym Śląsku, Uzdrawisko Świeradów-Zdrój, Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju, Gmina Leśna, Stowarzyszenie na rzecz zrównoważonego rozwoju Gór Izerskich „Flins”, Gildia Przewodników Sudeckich, Fundacja Dolina Domów Przysłupowych, Stowarzyszenie DOM KOŁODZIEJA, „Daleko Jeszcze?” Bogatyńska Grupa Przewodników Sudeckich, Stowarzyszenie Maternus, Wieża Książęca w Siedlęcinie, Dominium Łomnica Fundacja Rozwoju Krajobrazu Kulturowego, Tkacze Śląscy, Klub Przyrodników w Uniemyślu, Fundacja Marysieńka.